

Recolzament psicològic al pacient/client

CFGM.1601.C07/0.19

CFGM - Cures auxiliars d'infermeria

Aquesta col·lecció ha estat dissenyada i coordinada des de l'Institut Obert de Catalunya.

Coordinació de continguts

Diana Páez

Redacció de continguts

Rafael Balanzà

Marta Malagelada

Agraïments

Primera edició: setembre 2019
© Departament d'Ensenyament

Dipòsit legal:

Recolzament psicològic al pacient/client

Meta

- **familia:** Sanitat
- **creditnom:** Recolzament psicològic al pacient/client
- **creditcodi:** CFGM.1601.C07/0.19
- **ciclenom:** CFGM - Cures auxiliars d'infermeria
- **autor:** Rafael Balanzà, Marta Malagelada

Llicenciat Creative Commons BY-NC-SA. (Reconeixement-No comercial-Compartir amb la mateixa llicència 3.0 Espanya).

Podeu veure el text legal complet a

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/legalcode.ca>

Recolzament psicològic al pacient/client

Meta ===== Introducció

El gran desenvolupament que ha experimentat la medicina al llarg dels últims cinquanta anys ha comportat una sèrie de millores indiscutibles tant des del punt de vista del diagnòstic com del tractament de les diferents malalties i trastorns. La supervivència dels pacients ha millorat de forma espectacular en malalties com el càncer o els trastorns cardiovasculars. Tots coneixem algú proper, un familiar, un amic o un conegut que ha superat amb èxit tractaments quirúrgics molt complexos, inimaginables fa només unes poques dècades. Ens hem acostumat a parlar amb naturalitat de ressonàncies, marcapassos, vàlvules cardíques, pròtesis de tot tipus, ostomies i tot un reguitzell de tècniques i dispositius sofisticats que ho “arreglen” gairebé tot.

Podríem dir que vivim en una societat altament medicalitzada, força eficient a l'hora de guarir malalties o aturar-ne la progressió. Però...i els pacients? Estem segurs que des del punt de vista humà s'està oferint l'atenció necessària?

Pensem per exemple en les unitats de cures intensives, on el nivell de tecnificació és màxim, i fem-nos la següent pregunta: ¿la sofisticació dels equipaments i dels tractaments aplicats aconsegueix fer desaparèixer completament el sofriment psicològic dels pacients i els familiars? La resposta és evident.

Només un ésser humà és capaç de posar-se en el lloc d'un altre i acompanyar-lo en el seu patiment. Això no ha canviat al llarg dels segles. Necessitem els altres per fer-nos costat en els moments difícils, necessitem humanitzar l'atenció sanitària, i aquest és precisament l'objectiu d'aquest crèdit: dotar l'alumne dels coneixements i les habilitats necessaris per optimitzar aquest acompanyament, tenint en compte el pacient en totes les seves dimensions, és a dir, la física, la psíquica i la social.

En la primera unitat, **“La psicologia en l'atenció sanitària”**, aprendreu els conceptes més importants d'aquesta disciplina. Hi trobareu una introducció a la terminologia bàsica, així com una revisió de les teories més rellevants sobre la personalitat i el comportament humà. Adquirireu també coneixements i habilitats que us seran molt útils a l'hora de comunicar-vos de forma efectiva en l'entorn sanitari.

La segona unitat, **“Afrontament de la malaltia en les diferents etapes de la vida”**, té com a objectiu donar-vos eines per saber identificar les reaccions més habituals dels pacients i les diferents formes d'afrontar la malaltia en els diferents grups d'edat. Aquests coneixements us han de permetre ajustar l'atenció psicològica a les característiques de cada pacient concret.

L'última unitat, **“Suport psicològic en situacions especials”**, pretén donar-vos una pinzellada sobre com enfocar de la forma més eficient possible l'atenció psicològica en determinats casos, que per les seves característiques diferencials mereixen un apartat sencer : els pacients amb trastorns mentals, els pacients

en situació de malaltia terminal que necessiten cures pal·liatives i l'atenció psicològica a familiars i cuidadors.

Esperem que el que apregueu en aquest crèdit us ajudi a millorar com a professionals de l'atenció sanitària i que us motivi, també, a seguir aprenent sempre.

Objectius

En acabar el crèdit, heu de ser capaços del següent:

1. Detectar les necessitats psicològiques bàsiques i conductes anòmales dels diferents tipus de pacients/clientes a partir de dades obtingudes en l'observació i la comunicació amb el pacient/client i acompanyants.
2. Relacionar factors que provoquen ansietat al pacient/client amb les accions o mecanismes que la disminueixen o eviten.
3. Identificar els mètodes o actuacions que es poden utilitzar per a la prevenció o disminució de l'ansietat i el recolzament psicològic de pacients/clientes en diferents situacions.
4. Aplicar tècniques de recolzament psicològic que evitin l'ansietat amb eficàcia i en funció de les característiques del pacient/client i de la conducta observada.
5. Identificar els elements que interfereixen o milloren la comunicació amb els pacients/clientes.
6. Comunicar-se amb pacients/clientes i acompanyants tenint en compte les fases de la relació d'ajuda.
7. Relacionar diferents comportaments, actituds i conductes psicològiques específiques amb les característiques de pacients/clientes en situacions especials.
8. Relacionar-se amb el pacient/client tenint en compte les característiques de l'etapa evolutiva en què es troba, la malaltia o alteració que presenta, els elements que condicionen la comunicació i les pautes de la relació d'ajuda.
9. Relacionar les característiques, comportaments, actituds i hàbits del pacient/client amb l'etapa evolutiva en què es troba i el tipus de malaltia o alteració que presenta.
10. Realitzar les activitats de desenvolupament individual amb correcció i eficàcia, segons la programació del pla de cures.

Continguts

La psicologia en l'atenció sanitària

1. Conceptes bàsics de psicologia.
2. Models teòrics sobre la personalitat i el comportament humà.
3. Percepció dels altres i d'un mateix.
4. La comunicació en l'entorn sanitari.

Afrontament de la malaltia en les diferents etapes de la vida

1. El pacient davant la malaltia.
2. Afrontament de l'estrès i l'ansietat causats per la malaltia.
3. L'infant i l'adolescent malalt.
4. El pacient d'edat avançada.

Suport psicològic en situacions especials

1. El pacient amb trastorns mentals
2. El pacient terminal i les cures pal·liatives.
3. Suport emocional a la persona cuidadora i a la família.